

מכינים אוכל בכל מצב

מרכז מזון "יעל" במושב אביגדור

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

מבצע עמוד ענן הביא להרחבת מעגל היישובים שחטפו טילים והם הגיעו גם למעגל השני שמעל ל-40 ק"מ מהעוטף. מועצה אזורית באר טוביה על שלל יישוביה, קיבלה מנה גדולה של טילים ומושב אביגדור היה בין הנפגעים הגדולים, בכמות האזעקות, בנפילות וגם בהיקף הנזקים

במרכז המזון פגשתי גם את **גד עציון**, חבר ותיק ויקר מניר בנים, שעוסק כבר שנים בהזנת יונקים ועגלים לפיטום. פיתח שיטה מיוחדת להאצת הגדילה של העגלים על ידי ריכוזיות גבוהה יותר של אנרגיה. עבד בחברת "מעברות" וכיום יועץ הזנה פרטי למרכזי מזון.

נתיב מספר על ההתארגנות המיוחדת במבצע "עמוד ענן": "במושב יש 1,100 פרות ו-1,400 עגלים ומרכז המזון מספק את הצרכים של 10 הרפתות שמייצרות כ-10 מיליון ליטר (יש בהן 3 שותפויות). התחלנו לעבוד ב-6 בבוקר ובשעה 11 כבר היינו אחרי העבודה. לא חילקנו מנות בצהריים ומיד עם גמר הכנת המנה קראנו לרפתנים - במהירות רבה העמסנו להם והם חזרו לרפת. בממ"ז ביצענו רק את הדברים ההכרחיים וכל שאר העבודות נדחו לאחר המלחמה".

עבודת הובלת האוכל מוטלת על אבי או על סב המשפחה ובדרך כלל, הוא כבר די מבוגר ולא פשוט לו לבצע את כל הפעולות הרבה יותר מהר, אך זה עבר בשלום.

בממ"ז עובדים גם בני נוער לפני צבא והם מחליפים את נתיב ואיריס

מרכז המזון, "אגודת יעל" של הרפתנים, שונה במהותו מרוב מרכזי המזון - הוא מיועד לרפתני המושב בלבד והם באים עם עגלות החלוקה לקחת את האוכל ולחלק אותו בעצמם - הממ"ז אינו מחלק באבוסים של הרפתות.

נתיב לדור, בן מושב ניר ישראל, מנהל את מרכז המזון ויחד עם **איריס** מקריית גת ו**צאלי** השופליסט, מהווים את צוות העובדים בממ"ז. במרכז המזון אין כל אמצעי מיגון ויחד עם זאת, חייבים להאכיל את בעלי החיים ולהמשיך בשגרת ייצור החלב.

לא חילקנו מנות בצהריים ומיד עם גמר הכנת המנה קראנו לרפתנים - במהירות רבה העמסנו להם והם חזרו לרפת. בממ"ז ביצענו רק את הדברים ההכרחיים וכל שאר העבודות נדחו לאחר המלחמה

עבזו עד הצהריים ומיהרו לחזור הביתה

נתיב לדור, מנהל מרכז המזון והוא אך בן 30

בית בפגיעה ישירה באביגדור

נתיב, בן 30, עבר הרבה והתקדם מאוד בענף הרפת. אחרי הצבא התחיל לעבוד כשופליסט בממ"ז משואות יצחק משם התקדם למנהל משמרת. היה רפתן אצל **אדריאן** ברפת תימורים, למד הנדסאי רפת ברופין וחזר למשואות כמנהל קשרי לקוחות למשך שלוש שנים. בהמשך גויס לנהל את ממ"ז "שובלי בר" בקיבוץ שובל במשך שנה וכיום מנהל את "אגודת יעל" באביגדור עם הרבה אתגרים.

"אגודת יעל", במתכונתה הנוכחית, התחילה לעבוד בשנת 1994, אך לפני כן התחילה בשנת 1980 כמרכז מזון משותף של מושב אביגדור. בהתחלה מנתה כ-35 רפתנים וכיום כ-15 בלבד. מעבר למרכז המזון, המכסה הינה משותפת (מכסת אגודה), חברי האגודה מקיימים הרבה שיתופי פעולה בקניות משותפות ובהובלת דברים בצורה מרוכזת. כאמור, מרכז המזון מקומי בלבד ותלוי מאוד בהיקף הייצור במושב. "הסכם לוקר" שנחתם, גורם לרפתנים הרבה דאגות. אמנם יש בנים ממשיכים בחלק מהמשקים, אך מספיק שיצרן אחד יפרוש והפעילות בממ"ז יורדת. נתיב וצוות ההנהלה עובדים על אופקים שונים להרחבת הפעילות מעבר לגבולות מושב אביגדור. הממ"ז מהווה מרכז כלכלי, מקצועי וחברתי. שם נפגשים הרפתנים בבוקר ומחליפים דעות על הכול. שם מתבצע מעקב כלכלי שוטף וגם סיכומים שנתיים והרבה לקחים נלמדים בפעילות המשותפת במרכז המזון.

באם יפרשו כמה יצרנים כל המרכז הזה בסכנה וזו עיקר דאגתם של חברינו הרפתנים במושב אביגדור. ■

אחר הצהריים ובשבת אך בעת החירום, הם נשארו בבית עם ההורים וכל המערכת התכווצה לשעות ספורות בלבד.

נתיב גר בכרמיה ושם יש צבע אדום כל הזמן ולכן הוא מורגל במצב הביטחון. באביגדור יש אזעקה עולה ויורדת והיא די מפחידה ואפילו מקפיאת דם, יש 35 שניות להיכנס לממ"ד אבל אין הרבה כאלה במושב, כי רוב הבתים ישנים.

סך הנזקים במושב

- שני רפתנים חטפו פגיעה במשק ואחד נפגע במערכת הסולרית.
- בית אחד ניזוק בפגיעה ישירה.
- שבע פגיעות בתוך המושב, אחת ישירה וכמה קרובות לבתי מגורים שהסבו נזק לבתים ולחלונות.

כמו ברוב היישובים, חלק מהמשפחות הוציאו את הילדים והמבוגרים לקרובי משפחה במקומות בטוחים, חלק הסתגרו בבית ואילו הרפתנים נשארו בלית ברירה ותפקדו היטב. הדור הצעיר התגייס לעזרה במשקים וסייע לעבור את התקופה בשלום.

הלקחים הראשונים שנלמדים הם:

- לבנות ממ"ד דו תכליתי במרכז המזון.
- ביום שישי לחלק מנה כפולה כדי לא לעבוד בשבת.
- לבצע קנייה מרוכזת של ממ"דים לרפתנים וגם לחברים נוספים במושב.